

ਮਹਾਸਭਾ.

ਵਿਵਿਅਨ ਬੋਸ, ਬੀ. ਜਗਨੰਧਾਦਾਸ ਅਤੇ ਭੁਵਨੇਸ਼- ਵਾਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ.

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 200

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ — ਲਾਇਲਪੁਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਕਪੜੇ ਦੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ — ਸਪਲਾਇਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਖਾਤੇ ਵਾਲੇ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਕੰਪਨੀ—ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਖਾਤਾ * ਪੱਖ-ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਭਾਰਤ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ- ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਸੈੱਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ-ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਬਚਾਅ -ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ- ਨਿਯਮ ਸਥਿਤੀ ਦਾ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ - ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ।

ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, (1) ਕਿ ਤੱਥ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੱਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਘਣੇ ਸਮੂਹ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ" ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਲਾਇਲਪੁਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ;

(2) ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਿਯਮ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ;

(3) ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(4) ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ: (1) ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ (2) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ pect ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ . ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਰਮਾਨੇ ਦੇ ਦਰਦ 'ਤੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰੇ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11(2) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ-

ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ"। ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਉਹ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਟਸ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੇ "ਸੰਪਤੀ" ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਨਿਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

(5) ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(6) ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਯਮ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: -

- (i) ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਖਾਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਖਾਤਾ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮੇ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1952 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 72, 1952 ਦੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਦੀ ਮਿਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 6 ਦਸੰਬਰ 1952 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, 1950 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 657 ਵਿੱਚ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਤਾਰਾਚੰਦ ਬਿਜ਼ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬੀਪੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਨਸੀ ਚੈਟਰਜੀ ।
ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੋਸ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ—ਮੁਦਾਇਕ ਦੀ ਅਪੀਲ।
ਦਿੱਲੀ ਮੁਦਈ ਫਰਮਾਮ ਸਿੰਘ-ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਫਰਮ ਜੇਨੈਂਡ ਏ ਮਿੱਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ। ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ
ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਜੋ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਹੈ। ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਾਇਲਪੁਰ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕੱਪੜਾ ਖਰੀਦਿਆ। ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਬਕਾਇਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ: ਮੁਦਈ ਸਰਦਾਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਵਜੋਂ ਦੇਖੋ।

28-7-1947 ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ। ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। 79-6-6 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1,000 ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ। 55,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ। 56,079-6-6.

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ। 43,583-0-0 ਇਸ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਭਗ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਬਚਿਆ। 11,496-6-6. ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 12,496-6-6 ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੇਠਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ 15-8-1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ। ਲਾਇਲਪੁਰ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹਰਨਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਥਾਨ

ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪੈਸਾ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ- ਅਤੇ ਹੋਰ । ਮੁਦਈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਕਿ- ਬੋਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਮ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਪਰ - ਸਮਾਨ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਖੁਦ '£ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਥੰਮ੍ਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡੀ-ਐੱਲ. ਮੁਹੰਮਦ. ਬਸ਼ੀਰ ਖਾਨ, ਡੀਡਬਲਯੂ 1, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ। 1,46,209-1-9. ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ।

ਹੋਰ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੱਪੜਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਟੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਟੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੱਪੜਾ ਵੰਡ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਡੀਲਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਟੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੱਪੜਾ ਆਯਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਦੀ ਖੁਦ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੋਟਾ ਸਪਲਾਇਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਟਾ-ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਕੋਟਾ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਜਾਂ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕੋਟੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਟੇ ਦੇ ਕੋਟੇ ਦਾ ਬਕਾਇਆ- ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਧਾਰਕ। ਮੁਦਈ ਹਾਕਮ ਸਨ ਲਾਇਲਪੁਰ ਲਈ ਕੋਟਾ-ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਡੈੱਟ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਮਿੱਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਹੀਂ ਉੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਿੱਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹਨ ; ਪਰ ਲਾਇਲ ਪੁਰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੱਪੜਾ ਵੰਡ ਬਿਊਰੋ ਸਕੀਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, 24 ਅਕਤੂਬਰ 1945 ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੀ। ਉਹ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਖਰ ਮਿਤੀ 3-1-1946 ਤੋਂ 19-4-1947 ਤੱਕ ਹਨ: (ਉਦਾਹਰਣ ਪੀ-5 ਤੋਂ ਪੀ-12)। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕੇਵਲ ਰੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਬਕਾ. ਪੀ-5. ਇਹ ਮਿਤੀ 3-1-1946 ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ, ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲਾਇਲਪੁਰ, ਜੇਈ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲਾਇਲਪੁਰ।

Re: ਕੱਪੜਾ ਵੰਡ ਸਕੀਮ।

ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ - ਮਾਨ ਜੀ

ਹਵਾਲਾ: ਸਕੱਤਰ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਡੂੰਘਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ 24 ਅਕਤੂਬਰ
1945 ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15841-ਸੀਐਲ- (ਡੀ)-45/8342।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟ ਕਰੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਨਵਰੀ 1946 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ 28 ਗੰਢਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 18 ਗੰਢਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ/ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਰਿਟੇਲ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 10 ਗੰਢਾਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਯਾਤਕ।

ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਯਾਤਕ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 20 ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ 15 ਫਰਵਰੀ 1946 ਤੱਕ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। - ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਅੱਧਾ ਕੋਟਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਅੱਧ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ,

ਡੀਸੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰ., ਲਿਮਿਟੇਡ

ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਯਾਤਕ ਨੂੰ ਕਾਪੀ:-

ਜਗਤ ਸਿੰਘ-ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਕੱਪੜਾ ਵਪਾਰੀ, ਲਾਇਲਪੁਰ।

ਦਿੱਲੀ ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1947 ਪਾਸ- ਜਨਰਲ ਇਲਜ਼ 5 ^ ਨੂੰ ਸੀ। 18'7'1947 ਅਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੀ

ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਬਾਉਂਡਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਪਾਰਟੀ- ਅਤੇ ਆਬ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ? ^ ' ਤੇ 15-8-1947 ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਦਈ ਭਾਰਤ ਭੱਜ ਗਏ। ਇਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਸ, ਜੇ. ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ ਵੀ ਸਨ, ਨੇ 17-2-1948 ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਲਾਇਲਪੁਰ ਕਲੋਥ ਮਿੱਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ) ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ -

“ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ”। (ਉਦਾਹਰਨ D1)

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ - ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ 14-4-48, 9-8-48 (ਉਦਾਹਰਣ D-2 ਅਤੇ D-4), 23-4-49 (ਉਦਾਹਰਣ D-7) ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਅਤੇ 6-6-49 (ਉਦਾ. D-8), ਪਰ ਜਵਾਬ ਅਣਉਚਿਤ ਸਨ। 30-4-48 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ” ਰਕਮਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ (ਉਦਾਹਰਣ D-3) ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਨਿਵਾਸ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਡੀ-5)। ਇਹ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 8 ਨਵੰਬਰ 1948 ਨੂੰ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕਿ ਪੈਸੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ (ਸਾਬਕਾ ਡੀ-6) ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ 23 ਜੂਨ, 1949 ਨੂੰ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਿਗਰਾਨ (ਸਾਬਕਾ) ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਡੀ-9)।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਿਫਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਨੇ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਈ ਮੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

3 ਜਨਵਰੀ, 1949 (ਸਾਬਕਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 4/4), 27 ਜਨਵਰੀ, ਦਿੱਲੀ 1949 (ਸਾਬਕਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 4/1), 11 ਮਾਰਚ, 1949 (ਸਾਬਕਾ ਪੀਡਬਲਯੂ " 4/3) ਅਤੇ 26 ਮਾਰਚ, 1949 (ਸਾਬਕਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 4/1) 4/2)। ^L™ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 12-2-49 (ਉਦਾਹਰਣ ਪੀ-3)। ਹਰਨ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਬੋਸ, ਜੇ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰਿਫੰਡ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਲੇ ਸਨ।

15 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਨੂੰ, 1948 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ 1949 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ XV (ਐਕਸ. ਡੀ-26) ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਕਾਸੀ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

4 ਜੁਲਾਈ 1950 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ (ਉਦਾਹਰਣ ਪੀ-14) ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਅਤੇ 27 ਜੁਲਾਈ 1950 ਨੂੰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ-

“ਅਸੀਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 11,496-6-6 ਅਤੇ ਰੁ. ਸਾਡੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਾਇਲਪੁਰ ਕੋਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 1.000 ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਰਕਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਉਦਾ. ਪੀ-4)।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਪਰ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸਾ ਕਸਟਡੀਅਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਡੀ-25)। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 (ਸਾਬਕਾ ਡੀ-24) ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 9 ਮਈ 1951 (ਐਕਸ. ਡੀ-27) ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ "ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 2 ਜੂਨ, 1951 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਟੋਡੀਅਨ (ਐਕਸ. ਡੀ-23) ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੇ 6 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਿਪੂ ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 15 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, "ਫੇਲ ਹੋ ਕੇ।

ਜਿਸ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।" (ਐਕਸ. ਡੀ-10)। ਇਹ ਪੈਸਾ 15 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ (ਐਕਸ. ਡੀ-12) ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ, ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਤਿੰਨ items ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੈ:

(1) ਰੁ. ਪਿਛਲੇ ਖਾਤੇ ਤੋਂ 79-6-6 ਬਕਾਇਆ;

(2) ਰੁ. 11,496-6-6 ਬਕਾਇਆ ਓ? ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 28 ਨੂੰ 55,000 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ

• ਜੁਲਾਈ, 1947; ਅਤੇ

ਰੁ. 1,000 ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ. ਦਿੱਲੀ

ਤਿੰਨ ਆਈਟਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ G " ^ iiiiਸ ਅਸੀਂ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਾਂਗੇ। 55,000 ਦੇਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਜਮਾ" ਵਜੋਂ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਹੋਰ! 2 ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ- ਬੋਸ, ਜੇ. ਸਰੀ ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ।

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਬੂਤ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਇੰਟੈੱਲ ਯੋਗ ਪੈਟਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਵੰਡ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਦਾਰਥਕ ਸਮੇਂ (ਅਣਵੰਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਝਗੜੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਲਈ "ਸਰਕਾਰੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ" ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ "ਰਿਜ਼ਰਵ ਡੀਲਰ" ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਯਾਤਕ", ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਅੱਖਰ (Ex. P-5 ਤੋਂ P-12), ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਸਾਬਕਾ ਪੀ-5, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ 28 ਦੇ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਗੱਠਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 18 ਗੱਠਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦਰਾ ਸਟੋਰਾਂ ਲਈ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ, 1946 ਦਾ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਾਰੇ 28 ਰੱਖਣ ਦੀ

ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੰਡ 35 : 25 ਸੀ। ਸਤੰਬਰ, ਨਵੰਬਰ (1946) ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 1947 ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਧਾ-ਅੱਧਾ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 1947 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਟੋਰਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10 : 26 ਅਤੇ 29 : 26 ਸੀ।

ਹੁਣ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੀ।

(1) ਰੁਪਏ, 1,000 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ ਕੱਪੜਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ- ਐਚ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ , ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਭੁਗਤਾਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੋਸ, ਜੇ. ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ:

(1) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ "'ਜਮਾ' ਕਿਹਾ ਹੈ;

(2) ਮੁਦਈ "ਇਸ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ" ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੈਰਾ 3) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦਾ ਬਸ਼ੀਰ ਖਾਨ (DW 1) ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ "ਇਸ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ" ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ;

(3) ਮੁਦਈ ਸਰਦਾਰੀ ਲਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ 3) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ 3 ਜਾਂ 4 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ "ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਐਡਵਾਂਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡਾ ਬਕਾਇਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ";

(4) ਸਰਦਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਡੈਬਿਟ ਸਾਈਡ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਬਕਾਇਆ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। (ਇਹ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ);

(7) ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ. ਪੀ-14 ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ * ਜਨਰਲ ਐਲਿਲਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ "ਰਿਜ਼ਰਵ ਡੀਲਰਾਂ ਵਜੋਂ" ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ "ਜਮਾਤ" ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। 11,496-6-6. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਰੁ. 79-6-6.

ਇਹ ਸਭ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 55,000 ਮਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਖਾਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ* ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦਾ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਵਿਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ. "ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਡੀ-ਐਲ. ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਿਰਫ ਵਰਤੋਂ "ਜਮਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਿਰਫ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕਿਆਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਖਾਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ-

"ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ 'ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਖਾਤਾ' ਰੱਖਿਆ। ਮੁਦਈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੱਪੜਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ।

ਪਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਧੌਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ ਕੱਪੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ", "ਨਾਮਜ਼ਦ ਇਮ-ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਪੀ ਆਰਟਰ " "ਰਿਜ਼ਰਵ ਡੀਲਰ", ਦੋਵੇਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ ਪੈਡੈਸ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੁਦਈ " ਅਤੇ ਇਹ, ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਬੇਸ, ਜੇ. ਟੀ. ਇਸ 'ਤੇ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਉਸ ਪਲ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਮਾਨਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹੁਣ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ। ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਚੱਲ ਰਹੇ ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਪੱਖ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਇਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਕਾਰਕ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਲਾਇਲਪੁਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਉਥੋਂ ਕਾਰੋਬਾਰ

ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਲ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਲੇਖੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦਫਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

• ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅੱਪ-ਟੂ-ਦ-ਮਿੰਟ ਸਥਿਤੀ ਜਾਣਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ; ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹਾਂ), ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੁੱਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਸਥਾਨੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ 'ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ' 'ਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ 'ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ' ਦੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਗੋਦਾਮਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦਫਤਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਾਲ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੇਗਾ। ਮਾਨਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਮ ਵਾਂਗ। ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੜੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਿੰਗ ਡੀਸੀ 'ਤੇ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਸ਼ਾਖਾ ਦਫਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਡੈੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਨਿਯੰਤਰਣ. ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਬਾਰੇ ਐੱਸ (Exs. P-5 ਤੋਂ P-12) ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ 'ਤੇ ਵੀ। ਡੀ-7, ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮਨਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਫੈਟਰ- ਕੇ., ਲਿਮਟਿਡ ਜੇਰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਇਵੈਕੂਈ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀਅਨ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿ ਏ

"ਪੂਰੀ ਸੂਚੀ ਸਾਰੇ ਗੈਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਆਈਟਮ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਘੱਟ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਿਆ।

ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਡੀ-7 ਨੂੰ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀਅਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੱਤਰ ਐਕਸ. ਡੀ-6 ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀਅਨ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਅੰਡਰ-ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ

ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ (ਉਦਾ. ਡੀ-ਐਲਐਲ) ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੈਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਤਾਨ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ, ਲਾਹੌਰ, ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਅਤੇ ਸੁਕਰ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦਫ਼ਤਰ ਵਰਗਾ ਸਥਾਨਕ ਦਫ਼ਤਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਲੇਖਾਕਾਰ ਸੇਵਾ ਰਾਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ 4) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ-

“ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਪੈਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਏਸੀ ਕਾਉਂਟ ਬੁੱਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ 'ਰੈਫਰੈਂਸ ਬੁੱਕ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੂਜੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਆਫਿਸਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸਲਈ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਇਕਲੌਤਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਸਮੁੱਚੀ ਤਸਵੀਰ (ਜੋ ਉਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਮੁਦਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਾਲੇ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਹੀਂ ਉਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਲਾਇਲ ਪੁਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਲ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਚੱਲਦਾ ਖਾਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖਾਤਾ ਲਾਇਲ ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕਰਜ਼ਾ" ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਪਤੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਤੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਹਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ। ਮੰਗ ਦਾ ਤੱਥ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਬੇਅਸਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੱਤ, ਭਾਵ, ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਘਣੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਇਲ ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹਿਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀਟ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਸੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਲੀ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ", ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਟੀਰੀਆ ਹੈ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਦਈ ਜਗਤ ਸਿੰਘ' (ਪੀਡਬਲਯੂ 5) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਵਿਚ ਲਿਖਤੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਮੰਗ ਸਾਬਕਾ. PW 4/4, ਮਿਤੀ 3-1-1949. ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੰਗ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਉਦਾ. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4/4) ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਗੁਆਚ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਡੀ ਫੈਡੋਟ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਭ ਕੁਝ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 3-1-1949 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ, ਜੋ ਕੀਤੀ ਵੀ ਗਈ ਤਾਂ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡੀ ਮੰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ

ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਨੁਕਸ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। PW 4/4. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਾਂ।

ਹੁਣ ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (ਐਕਸ. ਡੀ-26) ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ "ਕੱਪੜਾ ਏ ^ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੰਸ.-ਕੋ., ਲਿਮਟਿਡ ਲੀਡ, ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਗਾਹਕ ਕੋਲ ਟੀਮਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ।

ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਡਾਇਨ. ਇਹ 15-11*1951 (ਉਦਾਹਰਨ D-12) ਵਿੱਚ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਲੈਕਸ ਸਿਟਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਪ; ਦੂਸਰਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ, "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਜਨਰਲ ਅਲ. ਉਸ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਟਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿ ਸਿਟਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰ ਪੋਜ਼ਾਂ ਲਈ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਲਈ?, ਬੀਮਾ, ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਈ. ਸਧਾਰਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ. ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ "ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਦਾਅਵਾ" ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 130। ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਸਪੋਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੰਟੈਨ ਜੀਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਾਏ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਟਰ- ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਨੇਸ਼ਨ ਏ ਐਲ ਲਾਅ, ਚੌਥਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 449 ਤੋਂ 451 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਲਟੀਜ਼ ਜਦੋਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ H ^ aT oth Sei ? ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਟਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ _ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬੋਸ, ਜੋ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫੁਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ- ਜਿੱਥੇ ਫੁਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਚੁਣੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ" ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫੁਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਨਾ 450 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ-

“ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਾਇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਾ 'ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ' (ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ) ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ

ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਉਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਗੁਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਪੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ।"

"ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਚਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਟੇਰ VIII ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਊਂਟ ਅਲਬਰਟ ਬੋਰੋ ਕਾਉਂਸਿਲ ਬਨਾਮ ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਟੈਪਰੈਸ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿਉਚੁਅਲ ਲਾਈਫ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੁਸਾਇਟੀ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ ਪੰਨਾ 240 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ,"

ਰੂਪ ਦੇ ਉਲਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ ਨੇ ਪੰਨਾ 240 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਖਿੱਚਿਆ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਲਾਰਡ ਸਾਈਮੰਡਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਹੈ

■ ਕ੍ਰੈਕਸ਼ਨ"। ਬੋਨੀਥਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਆਮ ਦੌਲਤ (1)।

ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਸਫ਼ਾ 203 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ:

"ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਵੈਧ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਥਾਨਿਕ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਥਾਨੀਕਰਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤੱਤ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਤੱਤ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਘਣੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀਟ ਜਾਂ ਗੁਰੂਤਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਪੰਨਾ 202 'ਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੀਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(1) 1951 ਏਸੀ 201 ਤੇ ਪੀ. 219

ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੁਣਦੀਆਂ ਹਨ: ਮਾਊਂਟ ਅਲਬਰਟ ਬੋਰੋ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਟੈਪਰੈਸ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ ਵੇਖੋ.

ਸੋਸਾਇਟੀ (1) ਪੰਨਾ 240 'ਤੇ। ਚੈਸਾਇਰ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਜੱਜ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

"ਕੁਝ ਕਨੂੰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਿੰਦਾਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਤਸੱਦਦ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਹਨ"।

ਜਿਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਡ੍ਰਾਵਟਕੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਤ ਰਾਮ (2) ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਦਾ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਊਂਟ ਅਲਬਰਟ ਬੋਰੋ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਨਾ 240 ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ-

"ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ।

(1) **1938 AC 224**

(2) **69 ਆਈਏ 1 ਤੇ 8**

ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ Co*, ^d. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਉਹ ਹਰਨਾਮ * ਗਿੱਘ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਨਾ 201 'ਤੇ ਚੈਸਾਇਰ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨਤਾ ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼

ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵਾਂਗੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਤੀਜਾ ਉਹੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ। ਲੈਕਸ ਸਿਟਸ ਬਾਰੇ . ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਪਰ ਸਵਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਲੈਕਸ ਸਿਟਸ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇਸ਼ੋਰੈਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਬ ਲਿਸੀ ਟਰੱਸਟੀ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ

(1) [1924] 2 ਚ. 101 'ਤੇ 119

~

" ' .

VOL. VIII ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਮਾਣਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖੇਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਸੀ।

"ਆਮ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਵਿਗਿਆਪਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਇਹ ਸੀ: ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ? ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

6 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਸਫ਼ਾ 303 ਵੀ ਦੇਖੋ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਖਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ : ਪੰਨਾ 240 'ਤੇ ਮਾਊਂਟ ਅਲਬਰਟ ਬੋਰੋ ਕਾਊਂਸਿਲ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਖੋ। ਆਧੁਨਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ. , ਸਫ਼ਾ 120 'ਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟੀ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ, ਇੱਕ ਆਮ ਜੀਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ"।

(1) **1938 AC 224**

(2) (੧੯੨੪) ੨ ਚ: ੧੦੧॥

(1) 1933 A.C. 224

(2) 1912 A.C. 212

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਊਂਟ ਅਲਬਰਟ ਬੋਰੋ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੇਸ (1), 240 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ-

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਉਲਟ"।

ਅਤੇ ਪੰਨਾ 241 'ਤੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਦੁਬਾਰਾ, ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ"।

ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਰਡ ਰੈਬਸਨ ਬੇਕਸ ਬਨਾਮ ਲੋਵਿਟ (2) ਪੰਨਾ 220 ਵਿਚ ਵੀ—

"ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਤਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਲਾਕਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ 'ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇ'।

ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਨਾ 221 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ "ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ" ਹਨ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ ਹੁਣ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ: (1) ਗਾਹਕ ਦੇ ਚੈੱਕਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਖਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਖਾਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਕੈਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਲੋਵਿਟ (1), 219 'ਤੇ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਡ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਬਨਾਮ ਧਰਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (2), ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟੀ (3); (2), ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਹਕ ਮਿਸਤਰੀ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦਾ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਜੋਕਿਮਸਨ ਬਨਾਮ, ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (4) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਰਬ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ (5) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰੀਡ। ਨਿਯਮ ਉਹੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਖਾਤਾ ਹੋਵੇ

ਇੱਕ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚਲਦਾ ਖਾਤੇ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੇਸ [ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਡ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਬਨਾਮ ਧਰਤ ਰਾਮ (2),] ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੀ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ.

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁਣ, . ਕਿ ਇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਅਰਬ ਬੈਂਕ ਕੇਸ (5), - j ਪੰਨਾ 531 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੈਂਕ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਸਤੂ ' ' ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਸੀਂ "ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਜੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ

ਕਰਦਾ ਹੈ

- (1) **1912 AC 212**
- (2) **69 ਆਈਏ 1 8 ਅਤੇ 9 'ਤੇ**
- (3) **[1924] 2 ਚ. 101**
- (4) **[1921] 3 ਕੇਬੀ 110**
- (5) **1954 AC 495 ਤੇ 531**

ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ, ਫਿਰ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸ਼ਾਖਾ ਦਫਤਰ ਅਤੇ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਨੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਹੈ- ਬੋਸ, ਜੇ. ਮੈਟ: ਵਾਰਿੰਗਟਨ, ਐਲਜੇ, ਪੰਨਾ 116 ਅਤੇ ਐਟਕਿਨ ਦੇਖੋ, L.J., ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਬਨਾਮ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟੀ (1) ਦੇ ਪੰਨਾ 121 'ਤੇ।

ਹੁਣ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਫੂਆਦ ਬਿਸ਼ਾਰਾ ਜੱਬੋਰ ਬਨਾਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰਾਜ (2) ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟੀ (1)।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਣਇੱਛਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਗਾਰਨਿਸ਼ਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਦੇ ਪੰਨੇ 460 ਤੋਂ 463 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਨਾ 461 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਦਾ ਹੈ-

"ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ"।*

ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਤੱਤ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਘਣੇ ਸਨ।

- ' (1) **[1924] 2 ਚ. 101**
- (2) **[1954] 1 ਏਈਆਰ 145**

(1) 1933 A.C. 224
(2) 1912 A.C. 212

ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲੇਕਸ ਸਿਟਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ - ਸਾਈਟਸ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਅਤੇ ਬਦਲਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹਨ) ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜੱਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਇਸ ਲਈ ਆਏ ਹਨ: ਕਿ ਵਾਜਬ ਆਦਮੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਨਤੀਜਾ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, "ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ" ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਚੈਸਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੀਆ ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਰਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਿਖ ਨਿਯਮ ਜੋ ਲੈਕਸ ਸਿਟਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਸ.

ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? ਉਹ ਕਨੂੰਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੋਲਫ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ, ਪੰਨਾ 424, ਅਤੇ ਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਚੈਸਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਨਾ 210 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਚੈਸਟਰਮਾਰੀ; S ਟਰੱਸਟ (1)*।

"ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕਨੂੰਨ ਜਿਸਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਅਤੇ ਬਦਲਦੀ ਸੰਸਥਾ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ - ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ *ਨਿਊਯਾਰਕ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟੀ (1)*, *ਰੀ. ਬੈਂਕ ਡੇਸ ਮਾਰਚੈਂਡਸ ਡੀ ਮੋਸਕੋ (2)*, *ਫੁਆਦ ਬਿਸ਼ਾਰਾ ਜੱਬੋਰ ਬਨਾਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਟੇਟ (3)* ਅਤੇ *ਅਰਬ ਬੈਂਕ ਐਲ. ਡੀ. v. ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ (4)*, ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਦੇ ਫੈਲਣ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਨਿਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਇੱਥੇ ਹੈ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਇਲਪੁਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ "ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਿਟਸ ਨਿਯਮ। ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਅਣਵੰਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਦਿ: ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ "ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ" ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ *ਅਰਬ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਐਲ. ਡੀ. v. ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ (4)* ਅਤੇ

(1) [1923] 2 Ch. 466 at 478

ਫੂਆਦ ਬਿਸ਼ਾਰਾ ਜੱਬੋਰ ਬਨਾਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਟੇਟ (3) ਵਿੱਚ ਕਵੀਸ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[19247 2 ਚ. 101”

[1954] 2 ਏ.ਈ.ਆਰ. 746

(3) **[1954] 1 ਏਈਆਰ 145**

(4) **[1954] ਏਸੀ 495, 529**

ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ, ਆਧੁਨਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਾਂ , ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣਦੀਆਂ ਹਨ , ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ: (1) ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ; ਪ੍ਰਤੀ ਰੂਪ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਪਹਿਲੂ । ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਂਸਪੱਤੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ , ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਰਦ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ-

"ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ: *ਫੁਆਦ ਬਿਸ਼ਾਰਾ ਜ਼ਬੋਰ ਬਨਾਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰਾਜ (1)* ਪੰਨਾ 154 'ਤੇ ਦੇਖੋ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ *ਓਡਵਿਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫੋਰਬਸ (2)*. ਇਹ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਸੀ , ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਵਿਆਪੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ: *ਫੁਆਦ ਬਿਸ਼ਾਰਾ ਜ਼ਬੋਰ ਬਨਾਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰਾਜ (1)*. *Re Banque Des Marchands De Moscou (3)* ਅਤੇ ਅਰਬ ਬੈਂਕ, *Ld*, ਬਨਾਮ ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ (4)।

(1) [1954] 1 ਏਈਆਰ 145

(2) 1817 ਬਕ 57

(3) [1954] 2 ਏ ਏਈਆਰ 746

(4) [1954] ਏ: ਸੀ 495

ਬੈਂਕ ਆਫ ਟਰਾਵਨਕੋਰ, ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਐਲ.ਡੀ. ਵਿੱਚ ਸੀਟੇਟੀਪੈਂਡ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। *v. ਪ੍ਰਿਤ ਰਾਮ (1)* ਜਿੱਥੇ ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਕੰਪਨੀ, ਲਿ.

"ਜਦੋਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ- ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ? ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ ਮਿਸਰ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਹੈ। ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਹਰ ਹੈ, ਦੇ ਰਾਜ

ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਟਰਾਵਨਕੋਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ

ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ

ਦੀ ਤਰੀਕ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ

ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣੇ

ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਤੋਂ

ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਮੁਦਈ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ

ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ "ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ

" ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(5) ਵਿੱਚ "ਜਾਇਦਾਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ' ਤੇ

ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਇਹ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਸੰਪੱਤੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, "ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਾ"। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ "ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਸੰਪੱਤੀ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਲਈ, ਆਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ *aw V'h* ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਿਆਲੂ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਹੋਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਜ਼ਾ "ਸੰਪੱਤੀ"; ਹੁਕਮ ਨੈਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ, ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਫਾਰਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ-ਸਰਕਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਰਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਹੈ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਫਿਸਕੋਟਰੀ, ਇਸਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਗੁੰਬਦ ਟਿੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਕਟ ਜਾਂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ; ਅਰਬ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ (1) ਅਤੇ ਫੂਆਦ ਬਿਸ਼ਾਰਾ ਜੱਬੋਰ ਬਨਾਮ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰਾਜ (2) ਅਤੇ ਰੀ. ਮੁਨਸਟਰ (3) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- (1) **1954 AC 485**
- (2) **U954] 1 AER 145-**
- (3) **[1920] 1 ਚ. 268**

ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 79-6-6 ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ. 1,000 ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ.

ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ. ਜੇ., ਫਲਸੌ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਜੇ.

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੀ.

ਡਿਪਟੀ ਕਸਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ, ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।— ਜਵਾਬਦੇਹ

1953 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 269

ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (1955 1950 ਦਾ XXXI) '—ਸੈਕਸ਼ਨ 56~ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ- ਮੈਰਿਟ ਅਧੀਨ—ਨਿਯਮ 14(6)—ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ—ਸੋਧ- ਅਪਰੈਲ, 26 ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ 13 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ, 1953— ਓਸਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ* ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ. ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ, ਸਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ—ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਅਤੇ 27—ਕੀ ਕਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (1) ਇਵਾ ਕਿਉ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਈਵਾ ਕਿਉ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਕੇਂਦਰੀ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 (6) ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ;

(1) , ਕਿ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 26 ਜਾਂ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵੈਧ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 13 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ। 1953;

(3) ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੂਲ ਸਹਿਯੋਗੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 22 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਸੀ। 1952, ਵਿੱਚ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 13 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਲੰਬਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕੋ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(4) ਹੁਕਮਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਸਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 25 ਅਗਸਤ, 1953 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 14(6) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੁਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਏ) ਕਿ 18 ਅਗਸਤ, 1953 ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; (ਅ) ਕਿ ਪਿੰਡ ਰਤੌਲੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਜਗਾਧਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ, (ਸੀ.) ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਰਿੱਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਬਲ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਝੇ, ਅਤੇ (ਡੀ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਏਐਨ ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਦਲੀਪ ਕਪੂਰ।

ਐਸ.ਐਮ.ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਏ.ਐਮ. ਸੂਰੀ, ਏ.ਐਨ. ਅਰੋੜਾ, ਐਚ.ਐਲ ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਐਚ. ਆਰ. ਸੋਢੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.-ਸਬਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਕੋਣੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੀ। ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਰਤੌਲੀ ਨਾਮਕ ਪਿੰਡ ਪੇਮ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬੱਤਰਾ, ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਡਾਇਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਰਾਜ ਕੌਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਆਰ. ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਸੂਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਗੋਰਤੀ ਅਤੇ 0 ' ਬੰਪਨ' ਅਤੇ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ। ਹੋਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 17 ਜੁਲਾਈ, 1952? ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਫ.ਸ਼ਾਅ ਜੇ.ਐਨ.ਆਰ, ਬੱਤਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ' ਤੇ ਪਿੰਡ ਰਤੌਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਨ, ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਨੇ 9 ਸਤੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਭਾਵ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਆਮ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ੍ਰੀ ਛੱਕਣ ਲਾਲ, ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 18 ਅਗਸਤ 1953 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਰਤੌਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ 112 ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ 7 ਯੂਨਿਟ, ਭਾਵ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ ਐਨ.ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੱਦ। ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਟਸ, ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਅਤੇ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭੋਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 (1953 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 269) ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੁਲਾਈ 1952 ਵਿੱਚ ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਇਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਸੀ :ase f 0 }] 0W9। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀ > ਐਕਟ 'ਕਸਟਡੀਅਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਇਨ-ਜਨਰਲ, ਅਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਪ- ਸੈਕਸ਼ਨ, ਅਤੇ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਹੋਰ XI ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਡੀ ਸੀ-

ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਬਲ, ਨਿਗਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 14 ਅਗਸਤ 1947 ਦਾ ਦਿਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ-

“(1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(1) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ: —ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ:

ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਪ ਕਸਟਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ-ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 56 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 14 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦਾ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਏ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੁਡਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀਆਂ ਲੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਰੀਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਡਿਪਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਟੈਕਾਂ ਸਮੇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਆਇਆ। 1949 ਅਤੇ 1950 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸੀ-ਸਥਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 1952 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਉਪ-ਨਿਯਮ 14

(6) 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

"ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਵੈਕਿਊਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ: -

(i) ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਲਾਟੀਆਂ ਕੋਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ

ਕੋਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ;

(ii) ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟੀ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ;

(iii) ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ-

(a) ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਕਲੇਮਜ਼) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ;

(b) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਖਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਲ ਲਾਟੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ;

(c) ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਰ ਰੈਂਡਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ , ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਾਬਕਾ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਵਟਾਂਦਰਾ ;ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਖੰਡ (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈੱਲਡ ਜਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਲਾਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ?'

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਐੱਮ. ਸਿਰਫ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਐਡ.

ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਸਨ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਧਾਰਾ 26 ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿਰਪੱਖ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ 13 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਅੱਗੋਂ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਨਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ, ਐੱਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾਪਦੇਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 27 ਦਾ ਐਕਟ , ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 25 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ - ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੁਣ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਬਸ਼ਰਤ ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਹੇਠਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਨਰ ਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ 14 (6) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 14 (6) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਐੱਨ.ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ- ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਕੇਵਲ 25 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ 18 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੂਲ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੱਤਭੇਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 28 ਸਤੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ- ਡਾਇਨ-ਜਨਰਲ,' ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ, ਅਤੇ

- "(1) ਕੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 14 (6) ਨੇ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਦੇ ਅਧੀਨ Fg]ਜ਼ੋ j ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਅਤਿਅੰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੀ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਨਿਯਮ 14 (6), ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਵੇ, ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ?

ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਪ ਨਿਯਮ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ 12 ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ - ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾਇਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 56 ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 56 (2) (i) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਫਸਰਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੀਮਾਬੱਧ ਕਰਨ

ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ.

ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਸਟੋਰਡੀਅਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਜਬ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮ 14 (6) ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 1 ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ v ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਐਕਟ. ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟੋਰ ਡਾਇਨ-ਜਨਰਲ, ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰੋ ਪਰਟੀ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ

ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਰਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਹੁਕਮ 18 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 14 (6) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਅਗਸਤ 1953 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਕਿਸੇ ਕਟੋਰਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਅਤੇ 13 ਫਰਵਰੀ 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 14 (6) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 13 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਅਤੇ 13 ਫਰਵਰੀ 1953 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਸਟੋਰਡੀਅਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। -ਜਨਰਲ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਤੋਂ 25 ਅਗਸਤ 1953 ਦਰਮਿਆਨ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫਰਵਰੀ ਰੂਰੀ ਵਿੱਚ

ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਸਤ 1953 ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ- ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ-ਜਨਰਲ ਇਵੈਕੂਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਸੀ, ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪਰਟੀ, ਅਤੇ " 26 ਅਤੇ 27 ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੇ ਫਾਲੋ, ਜੇ. ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ - ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਕਾਇਆ ਪਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ * ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੰਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੈਡਿੰਗ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ > - ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

ਸਵਾਲ

ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਜਾਂ ਕਸਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ 13 ਫਰਵਰੀ 1953 ਅਤੇ 25 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਗਸਤ 1953, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੋਸ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ - ਅਜਿਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ

ਉਸ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਪੀ.ਏ.ਐਮ.ਸਿੰਘ ਏ.ਐਮ.ਆਈ. ਜੰਡ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ

ਇਸ ਦੀ ਸੋਧ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ,

ਉਦੇਸ਼ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ-ਜਨਰਲ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-

“ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਵੈਕੂਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਗਰਾਨ ਅਰਧ- ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਈਵਾ ਕਿਉਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ: ”

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਧਾਰਾ 26 ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾ (1) ਜੋ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ, ਵਧੀਕ ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।”

ਹਾਲਾਤ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ - ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਲੰਬਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕੋ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ

ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਗਰਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 27 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਛੁਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਉਪ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 22 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 1952 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧੋ- ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਆਨ-ਜਨਰਲ, ਉਪ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਲਈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (2) ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ: -

'72) ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ (1) ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ 22 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾਇਨ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ? 25 ਅਗਸਤ 1953 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 14 (6) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ?

ਮੈਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 26 ਜਾਂ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 22 ਜੁਲਾਈ 1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ? ਵੈਧ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ 13 ਫਰਵਰੀ ਰੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਗਰਾਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ,

(5) ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। 79-6-6 ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 55,000 ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ